

Posudek vedoucího bakalářské práce: Alexandra Lyritsi, *Člověk, zvíře, řeč – Herderovo pojetí řeči*

Doc. PhDr. Ladislav Benyovszky, CSc.

Bakalářská práce paní A. Lyritsi je programově (srov. s. 8) studií elementární (základní) v tom smyslu, že seznamuje s filosofií Herderova eseje *O původu řeči* především čtenáře filosofií ještě hlouběji nezasaženého a seznamuje především s jejím celkovým charakterem a „duchem“. Analýzy dílčích filosofických problematik spjatých s pojetím rozumu a myšlení, s udělením jména, atp., ponechává proto stranou. Tímto základním cílem je řízeno vše. Jak analýzy první části, jež je věnována Herderovu eseji jako takovému, tak „komparace“ s náhledem Aristotelovým (*De anima*) a Uexküllovým (*Bedeutungslehre*) a posléze i představení pojetí celku přírody (*Natur*), jež je správně identifikováno jako sdílené s náhledem Goethovým.

To, co může práce čtenáři přinést je proto na straně jedné otevření očí pro diferenci širší horizontů, jež to, či ono filosofické myšlení určuje, na straně druhé jasné vidění Herderova vidění celku sladění významových kruhů působnosti (*Wirkungskreises*) přírody a postavení člověka „v ní“, či lépe – „u-volněnosti“ (*Frei-heit*) z ní.

Ohledně konkrétního provedení“

- V první části respektuji všeobecnost provedení, protože nechává nebývale jasně vystoupit podstatě „znění přírody“ jako souladu hlasů, nicméně možná by mohly být předvedeny i některé z problémů dílčích, např. pojetí myšlení jako „*Besinnen*“.
- V druhé části mám za zajímavou, nosnou, nicméně k hlubšímu promýšlení ještě vyzývající, myšlenku učinit základním hlediskem srovnání Aristotela a Herderova rozhodnutí ohledně prioritního smyslu (*sensus*) to, zda pohlížíme z hlediska celku přírody (Herder), či jednotlivosti spojení duše (*psyché*) a těla (*soma*) (*Aristoteles*). O tom se obvykle ve výkladech (protože jen výkladech) neuvažuje.
- Celkově je v práci, především v úvodních partiích několik formálních a formulačních nedorozumění (ss. 7,8,9,26 aj.) Dány jsou zřejmě spěšností dokončovacích prací.

Práci vidím na hranici hodnocení výborná/ velmi dobrá dle průběhu obhajoby.

24.1. 2022

Benyovszky